

KOTIHOIDON TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

KOTIIN VIETÄVÄT PALVELUT
HYVINVOINTIALA
21.3.2019

SATU KARPPANEN
NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

RATKAISUJA HAASTEISIIN HAETTIIN SEURAAVILLA TEEMOILLA....

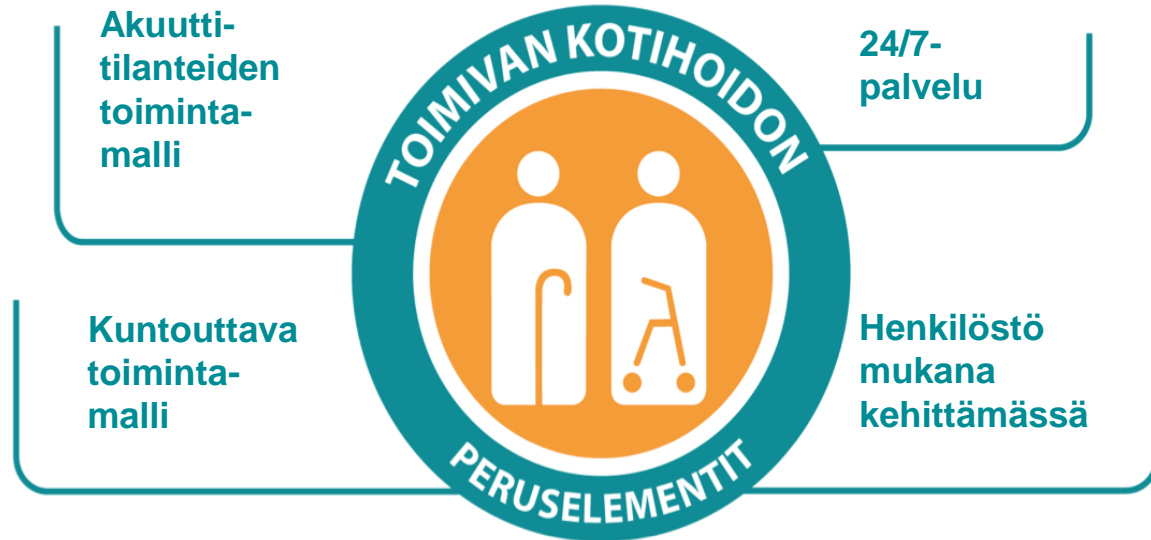
Iäkkäille ja omaishoitajille yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoitut ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut.

Keinot: Maakunnalliset muutosagentit ja kilpailutetut maakunnalliset kokeilut

TOIMIVAN KOTIHOIDON KOKEILUT (KESKI-SUOMI, LAPPI, POHJOIS-KARJALA)

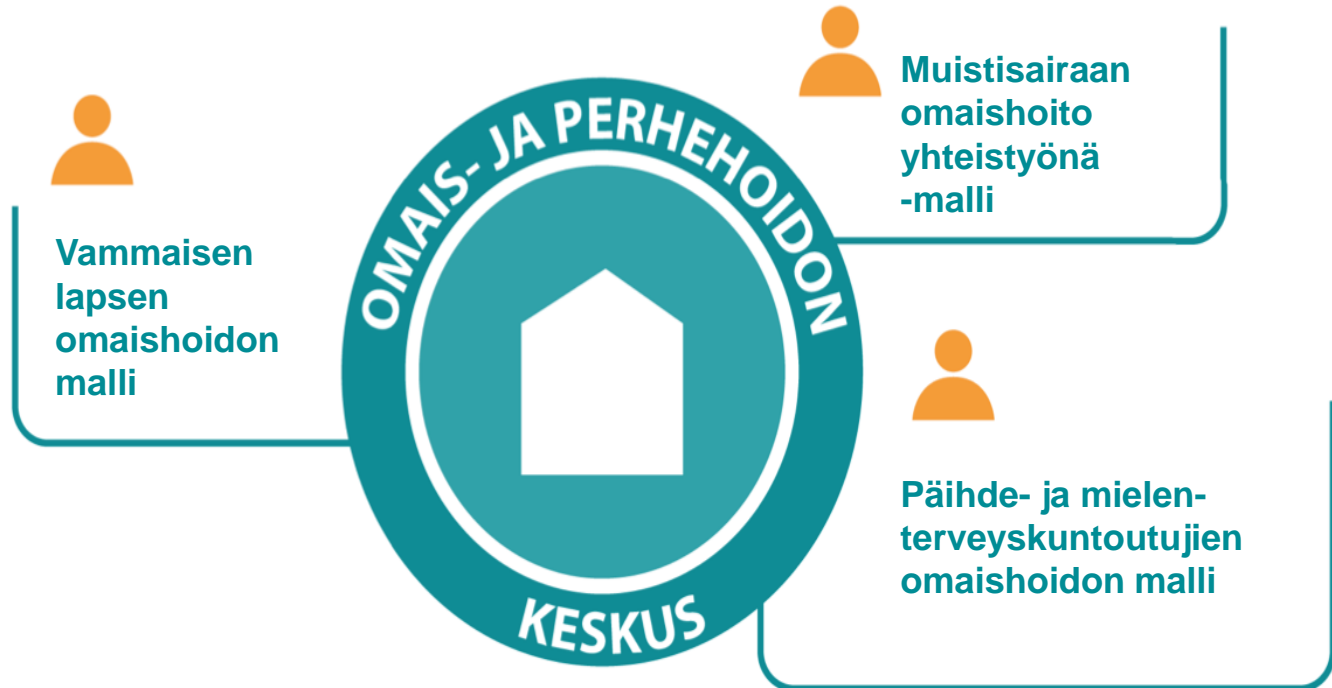
TULOKSIA TOIMIVAN KOTIHOIDON KOKEILUISTA (KESKI-SUOMI, LAPPI, POHJOIS-KARJALA)

Kolme
toimivan
kotihoidon
käsikirjaa
ja yksi
kotikuntou-
tuksen
käsikirja +
muuta
materiaalia
!

- Ympäri vuorokauden tukea ja käyntejä (24/7)
 - Tukea kotiin myös yöaikaan tarvittaessa
 - Etäkäynnit
- Akuuttitilanteet
 - Yhden hoitajan yksikkö
 - Ensihoito kotihoidon tukena kiireettömissä arvioinneissa
- Kuntoutus
 - Kotihoitoa tukeva kotikuntoutus
 - Kuntouttava arviointijakso
 - Tehostettu kotikuntoutus
 - Etäkuntoutus
- Henkilöstön osallistuminen ja johtamisen kehittäminen
 - Osaamiskartoitukset
 - Kotihoiton toiminnanohjauksen tehostaminen
 - Tiedon ja näytön hyödyntäminen
 - Lähijohtajuuden kehittäminen
- Yhteistyö ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa
- Kotihoito perhehoidon tukena etäyhteydellä
- Yhteistyö ja testaus: digitaaliset ja teknologiset ratkaisut
- Maakunnan alueella toiminnan yhtenäistyminen

OMAI- JA PERHEHOIDON JUURUTTAMISKOKEILUT (ETELÄ-SAVO, ETELÄ-KARJALA JA KAINUU SEKÄ OSANA AVOT JA KOMPASSI)

TULOKSIA ASUMISEN JA PALVELUN HANKKEESTA (TÄYTYY – HANKE: PORVOO, LAPINJÄRVI, SAVITAIPALE JA AALTO-YLIOPISTO)

**Aalto-yliopiston
Arkkitehtuurin laitoksen
Sotera-instituutti:**
Toimintamallien mallinnus
kaikkien käyttöön

**Lapinjärvi, myös
ikäihmisten keskusta:**
Täytyy-konseptin talo-
/tilatyyppi, käytännössä
modulaarinen ja toistettava
rakennusratkaisu

Savitaipale, Kyläpiha:
Välittömät lähialueet ja
sisäisen integraation
vahvistaminen

Porvoo-kortteli
Kytkeytyminen palvelu-
rakenteeseen ja ulkoisesti
lähialueen palveluiden ja
resurssien verkostoihin

TULOKSIA ASUMISEN JA PALVELUN TÄYTYY-KOKEILUSTA

- **Porvoo:** Johannesbergin alueelle on suunniteltu kaikenikäisille **esteetön ikä- ja muistiystävällinen asuin- ja palvelualue**, joka yhdistää asumisen ja palvelut uudella konseptilla. Kilpailutus alkamassa.
- **Lapinjärvi: Muistiystävällisen taajaman** yleissuunnitelma toimii pohjana taajaman jatkosuunnittelun ja rakentamisen pohjana. Muistiystävällisen yhteisön koulutus jatkuu hankkeessa saadun verkoston kanssa.
- **Savitaipale:** Uusien **alue- ja palvelumallien** käyttöönotto kunnissa mahdollistaa ikääntyvien ihmisten kotona asumisen mahdollisimman pitkään. Käyttöönotto vaatii kuntien päätöksiä.
- **Aalto-yliopisto:** Palvelukeskeisen mallin ja arviointityökalun avulla TÄYTYY-hankkeen tulokset on sovellettavissa muihin

IKÄPOLIITTISTEN LINJAUSTEN VALMISTELU

1. Ilmiön kuvaus –
tilannekuva

2. Tiedonkeruu ja
analyysi

3. Visio 2030 ja
vaikuttavuus-
tavoitteet
(alatavoitteet ja
indikaattorit)

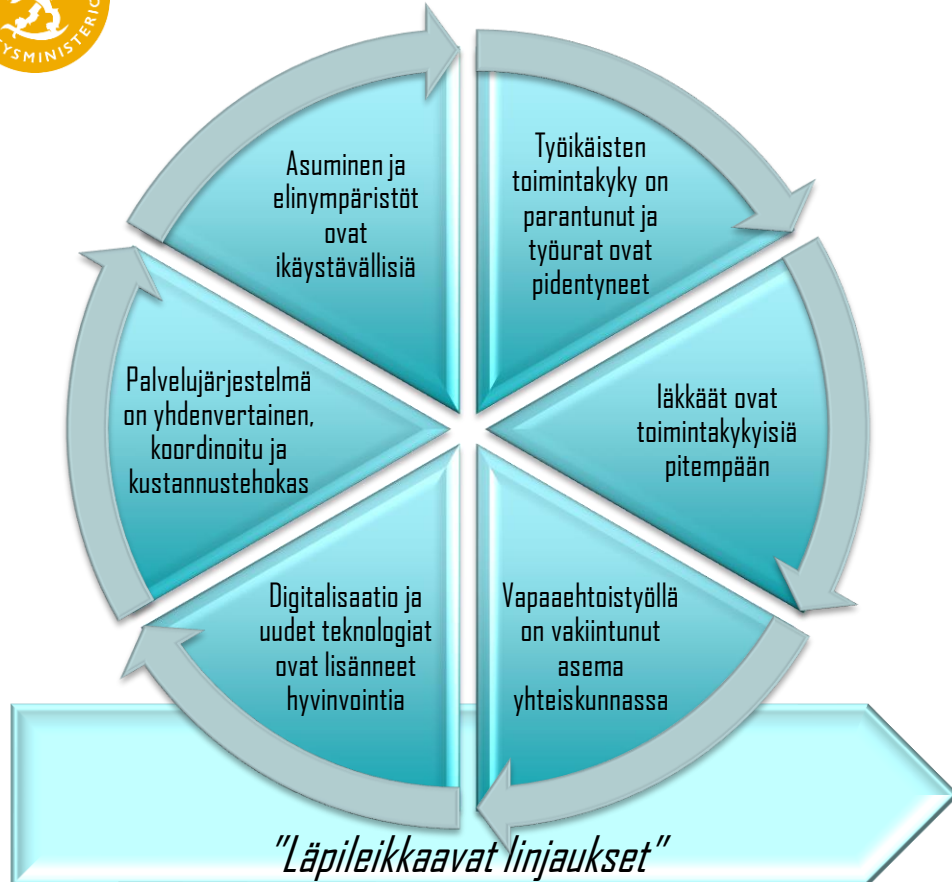

4. Toimen-
pideohjelmat

VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET 2030

V1: Työikäisten toimintakyky on parantunut ja työurat ovat pidentyneet (55-65)

V2: lääkäät ovat toimintakykyisiä pitempään (66-79, 80-94, 95+)

V3: Vapaaehtoistyöllä on vakiintunut asema yhteiskunnassa

V4: Digitalisaatio ja uudet teknologiat ovat lisänneet hyvinvointia

V5: Palvelujärjestelmä on yhdenvertainen, koordinoitu ja kustannustehokas

V6: Asuminen ja elinympäristöt ovat ikäystävällisiä

Jokaiseen vaikuttavuustavoitteeseen sisältyy kolme alatavoitetta.

PALVELUJÄRJESTELMÄ ON YHDENVERTAINEN, KOORDINOITU JA KUSTANNUSTEHOKAS

- Asiakas- ja palveluohjaus on varmistanut palveluintegraation ja kustannusvaikuttavien palvelujen järjestämisen
- Kotiin annettavissa palveluissa on käytössä akuuttihoidon, kuntoutuksen ja omaishoidon toimintamallit, palveluita ympärivuorokauden ja toiminnanohjausjärjestelmät, jotka tukevat henkilöstön joustavaa kohdentamista asiakkaiden palvelutarpeen mukaan
- Kotona asuminen on lisääntynyt kunnan toimialojen yhteistyönä (mm. liikunta, liikenne, koulutus, kulttuuri)

IÄKKÄIDEN PALVELUJEN UUDISTAMINEN

- Työryhmä valmistelemaan esityksiä:
 - **lainsäädäntöön** tarvittavista muutoksista vaikutusarvioineen
 - **suosituksen tasoista** laatutekijöistä vuosille 2020-2023
 - väestön ikääntymiseen liittyvistä toimenpiteistä **pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveyspalveluja laajemmin**. Tässä hyödynnetään jo tehty ikästrategian pohjatyö.
- Työryhmä arvioisi ainakin seuraavia kokonaisuuksia:
 - Ennaltaehkäisyn näkökulma: ennaltaehkäisevä toiminta ja palvelut ikääntyvän väestön ja iäkkäiden ihmisten toimintakyvyn ylläpitämiseksi
 - Henkilöstön määrä, osaaminen ja kohdentaminen sekä osaajien tarve ottaen huomioon myös kotihoidon ja omaishoidon tarpeet
 - Hoidon laadun varmistamiseen liittyvät tekijät, kuten hoidon laadun indikaattorit sekä valvontaan liittyvä sääntely
 - Palvelutarpeen arviointi sisältäen kansallisen vertailukelpoisen palvelu- ja hoidon tarpeen arvioinnin ja seurannan mittarin
 - Vanhuspalvelulain ja sosiaalihuoltolain yhteensovittaminen ja päällekkäisyyksien poistaminen
 - Asumiseen ja elinympäristöihin liittyvät ratkaisut, erityisesti uudet välimuotoiseen asumisen mahdollisuudet